

בשו"ע (סי' ע"ב) הובא דה"ה דנשמטין ועוד אחרונים חולקין דרק לענין קר"ש אחד אחד ומתפללין אבל במשנ"ב (שם דאורייתא נשמטין וקורין ולא לענין תפילה סק"י) מביא דהרמב"ן בתורת האדם ובטור דרבנן.

לא יפתח פיו לשטן

תנא משמיה דרבי יוסי לעולם אל יפתח אדם פיו לשטן ואמר רב יוסף מאי קראה שנאמר כמעט כסדום היינו מאי אהדר להו נביא שמעו דבר ה' קציני סדום. (ברכות י"א)

על פי מעשיו שיבואו עליו עונשים וצרות והודאה זו סוגרת הדלת בפני מדת הרחמים ואדרבה נותנת כח ל"ע ביד השטן לקטרג ולהביא עליו את אשר הודה כי מגיע לו ולכן צריך אדם להזהר ולא לפתוח פה לשטן.

וכדבריו כתב המהרש"א (כתובות ח, א). והמהרש"א במו"ק (יח, ב) הביא את דברי 'הכותב'.

בעיון יעקב (מו"ק יח, א) כתב שאינו אסור אלא בשעת סכנה, וכן משמע מדברי המגן אברהם (סו"ס רלט) שכתב שאין לומר וידוי שכיב מרע קודם השינה משום אל יפתח וכו' שאומר שם ואם אמות תהא מיתתי כפרתי, ובליילה ושינה נמי מקום סכנה הוא ע"ש.

פתיחת הפה באמירת דברים שאינם טובים יכולה היא שתגרום לכך שהדברים ההמה אכן יתקיימו. ביערות דבש (דו"ש י) העיר וכי בשביל כך נפתח פה לשטן מה נפשך אם יש לו מקום לקטרג בלאו הכי כקבר פתוח גרונו הלא זה דרכו להשטין ואם אין לו מה להשטין מה בכך שהוציא בפיו דבר רע.

בביאור 'הכותב' בעין יעקב כתב 'פירוש שלא יתן פתחון פה לשטן לקטרג ולומר הודאת בעל דין הוי כמאה עדים ולא נשאר מקום למדת הרחמים להאריך אפים'. דהיינו בזמן שהאדם מוציא מפיו תיבות שיש להן משמעות שמגיע לו צרות או שהוא מתכוון לכך שיבואו עליו צרות הרי יש בזה כעין הודאה מצידו שאכן מגיע לו

דף י"ב

כלאים בבגדו פושטן אפילו בשוק

אמר רב יהודה אמר רב המוצא כלאים בבגדו פושטן אפילו בשוק מאי טעמא אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה' כל מקום שיש חלול השם אין חולקין כבוד לרב. (ברכות י"ב)